

Резюмета на представените материали

Група Ж 23

1. Raycheva, Iva, „Regional convergence in income inequality since the EU integration of Bulgaria“, Yearbook of UNWE, 2020, Issue 2, pp. 121-132. ISSN (print) 1312-5486

Икономическата теория се основава на твърдението, че нивото на доходите са основна детерминанта за стандарта на живот и риска от бедност и социалното изключване. През годините редица изследователи са се фокусирали върху твърдението, че има огромни различия между българските региони по отношение на неравенството в доходите, както и на много други икономически показатели. В тази статията се разглеждат различията в българските области по нивата на неравенството на доходите им.

Тук е изследвана регионалната конвергенция по отношение на неравенството в доходите на районите, посредством различни методи за оценка на конвергенцията, включително и панелни методи.

Economic theory emphasizes on the statement that income level is a major determinant of living standards, the risk for poverty, and social exclusion. Over the years, a number of researchers have focused on the assertion for huge differences between Bulgarian regions in terms of income inequality, along with many other economic indicators. This article examines the differences in Bulgarian districts by their income inequality levels.

The study investigates the regional convergence in district income inequality applying different convergence assessment methods as panel methods.

2. Raycheva, Iva, “Regional poverty in Bulgaria for the period 2008-2019”, IOSR Journal of Humanities and Social Sciences, 2021, Vol. 26, Issue 3, Series 6 (March. 2021), pp. 41-47. ISSN: 2279-0845. eISSN 2279-0837

Бедността сред населението на една страна е една от най-спорните теми в социалните науки. Много изследователи посвещават работата си на идентифициране на факторите, които влияят най-много върху нея. България е една от страните членки на ЕС с най-високи нива на бедност. Регионалните аспекти на социалното изключване и рисковете от бедност сред населението са ключов приоритет на Националната стратегия за развитие за третото десетилетие на 21 век. За смекчаване на регионалните нива на

бедност е необходимо създателите на социална политика да обръщат повече внимание различните фактори, които се очаква да повлияят на тези нива.

В настоящото изследване, в допълнение към придобиването на прозрения от теориите, се използва статистически метод, известен като „стъпкова регресия“, за да се изберат фактори, които най-добре описват различията на регионалните нива на бедност. Прилагат се и методи за анализ на панелни данни (модели с фиксирани и произволни ефекти). За целта се извличат набор от променливи за българските области и изследвания период за генериране на необходимата база от панелни данни. С помощта на тези данни са оценени два регресионни модела: първият отразява нивото на заетост в областите като потенциален фактор, влияещ върху регионалната бедност; вторият реализира стъпков регресионен анализ, чрез който се идентифицират три индикатора, които оказват съществено влияние върху нивата на бедност: „Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи“, „Заетост“ и „Жилищен фонд“.

Намаляване на бедността се наблюдава в повечето райони на страната. Регионите с очевидно благоприятно развитие са София област, Перник, Плевен, Ловеч, Габрово, Велико Търново, Силистра, Шумен, Стара Загора, Смолян, Кюстендил и др. Повишени нива на бедност се установяват в областите Разград и Монтана. Установено е, че намаляването на риска от бедност е свързано с увеличаването на заетостта, инвестициите и жилищата.

Изработването на социалната политика трябва да е наясно с факта, че степента на излагане на риск от бедност и социално изключване в значителна степен е свързана с нивата на регионална заетост, инвестиции и жилища.

Poverty among the population of a country is one of the most disputable topics in social studies. Many researchers devote their work to identifying the factors that influence it most. Bulgaria is one of the EU member states with the highest poverty levels. Regional facets of social exclusion and risks of poverty among the population are a key priority of the National Development Strategy for the third decade of 21st century. In order to mitigate the regional poverty levels it is necessary for the social policy makers to pay more attention to the various factors expected to influence these levels.

In the present study, in addition to gaining insights from theories, a statistical method known as “stepwise regression” is used to select factors that best describe the variation of regional poverty levels. Panel data analysis methods (fixed and random effects models) are applied as well. For this purpose, a range of variables for Bulgarian districts and studied

period are extracted for generating the necessary panel data basis. Two regression models are estimated using this data: the first one reflects the employment level in the districts as a potential factor influencing regional poverty; the second one implements the stepwise regression analysis by which three indicators that significantly affect poverty levels were identified: "Expenditure on the acquisition of tangible fixed assets", "Employment", and "Housing stock".

Poverty reduction is observed in most areas of the country. The regions with obviously favorable developments are Sofia district, Pernik, Pleven, Lovech, Gabrovo, Veliko Tarnovo, Silistra, Shumen, Stara Zagora, Smolyan, Kyustendil and others. Increased levels of poverty are found for Razgrad and Montana districts. It was found that the reduction in the risk of poverty is associated to the increase in employment, investment, and housing.

The social policy making needs to be aware of the fact that the degree of exposition to risk of poverty and social exclusion significantly relates to the levels of regional employment, investment and housing.

3. Райчева Ива, „Детската бедност сред европейските страни и мястото на България сред тях. Статистически анализ на конвергенцията“, сп. Икономически и социални алтернативи, 2021, том. 27, бр. 3, стр. 37-51, ISSN (online): 2534-8965, ISSN (print): 1314-6556

Една от най-предразположените към риск от бедност и социално изключване групи е групата на децата. България и Румъния се очертават като страните в Европейския съюз с най-високи нива на детска бедност за 2019 г., а държавите с най-ниски стойности на показателя са Словения, Чехия и Дания.

Изследването на конвергенцията между европейските държави показва сближаване между държавите – членки на ЕС, по отношение на детската бедност, като се установява, че страните с по-високи първоначални нива на детска бедност са склонни да имат тенденция за сближаване с по-богатите. България се оказва типичен пример за такава страна. Средновзето в България се наблюдава по-голям темп на намаляване на нивата на бедност в групата на децата, в сравнение със Словения.

При изследването на тренда на бедността при децата в България се потвърждава наличието на низходяща трайна тенденция на развитие за периода 2009-2020 г.

Children are one of the most vulnerable sociodemographic groups at risk of poverty and social exclusion. Bulgaria and Romania are emerging as the countries in the European Union with the highest levels of child poverty in 2019. The countries with the lowest values of the indicator are Slovenia, the Czech Republic and Denmark. The study of the dynamics of child poverty in Bulgaria shows a downward trend in the development of the indicator for the 2009-2020 period. The study of convergence between European countries shows convergence between EU Member States in terms of child poverty. It is found that countries with higher initial levels of child poverty tend to decline rapidly and move closer to countries with lower levels. Bulgaria has turned out to be a typical example of a country in which there are relatively higher rates of poverty reduction in the group of children for the study period.

Група 3. 24.

1. Райчева, И., “Икономическа динамика на регионите и преките чуждестранни инвестиции в България: анализ чрез панелни данни за периода 2008-2016 година“, В: Сборник доклади от научна конференция „Новите информационни технологии и големите данни: възможности и перспективи при анализите и управленските решения в бизнеса, икономиката и социалната сфера“, ИК –УНСС, С., 2020, стр. 142-147, ISBN 978-619-232-292-2.

Статистическият анализ чрез панелни данни обхваща значителни по обем информационни масиви, които могат да имат три, четири и повече измерения – статистически единици, признаци, пространствено-времева локация и др. Настоящият доклад илюстрира приложението на панелния анализ на кубична структура от данни за българските региони, като разглежда два модела на производствената функция. Данните са извлечени по области за периода след присъединяването на България към Европейския съюз. Първият модел е еднофакторен, като за зависима променлива се използва абсолютния прираст на логаритмуваният реален БВП на зает, а за факторна – прирастът на преките чуждестранни инвестиции, средно на заето лице. Вторият модел е многофакторен, като към абсолютния прираст на преките чуждестранни инвестиции са добавени четири контролиращи променливи. Сравнението между двата модела провърждава значимото влияние на промените в акумулирания чуждестранен капитал върху регионалната икономическа динамика в България.

Statistical analysis by panel data covers significant volumes of information arrays that can have three, four or more dimensions - statistical units, signs, space-time location, etc. This report presents the application of the panel analysis of the cubic data structure for the Bulgarian regions by examining two production function models. Data are extracted by districts for the period after Bulgaria's accession to the European Union. The first model is a one-factor model, using the absolute growth of the logarithmised real GDP per employee for the dependent variable, and for the factor variable, the growth of FDI, average per employee. The second model is multifactorial, with four controlling variables added to the absolute growth of foreign direct investment. The comparison between the two models confirms the significant impact of the changes in the accumulated foreign capital on the regional economic dynamics in Bulgaria.

2. Raycheva, I., „Regional economic convergence in Bulgaria for the period 2008-2017“, В: Сборник доклади от 16-та Международна научна конференция „Икономиката на България и Европейския съюз: предизвикателството COVID 19“, УНСС, С., 2021, стр. 580-586, ISBN: 978-619-7622-04-1

Проблемите, свързани с регионите, се сближават с икономическия растеж, е тема, която Солоу разглежда през 1956 г. След него много изследователи са изследвали икономическата конвергенция, защото има предложение, че по-бедните региони са склонни да имат по-бърз икономически растеж от по-богатите. Това проучване изследва дали регионите в България са склонни към сближаване или разминаване по отношение на икономическия растеж. Основният изследван показател е Брутният вътрешен продукт на глава от населението в регионите на България на ниво NUTS3 за периода 2010 – 2017 г. За анализ на конвергенцията са използвани както стандартни методи, така и методи основани на панелни данни.

Problems related with regions converge on economic growth is a topic, which Solow considered in 1956. After him many researchers have investigated economic convergence because there is offer that poorer regions tend to have faster economic growth than the richer ones. This study examines whether regions in Bulgaria tend to converge or diverge. The main indicator studied is the Gross Domestic Product per capita in the regions of Bulgaria at the NUTS3 level in the period 2010 – 2017. Both standard methods and methods based on panel data were used for convergence analysis.

Група 3. 25.

1. Raycheva Iva, “Foreign direct investment and regional development in Bulgaria: A panel data analysis for the period 2008-2016”, ERAZ 2018: Fourth International Scientific Conference “Knowledge Based Sustainable Economic Development”, Sofia, Bulgaria, 2018, pp.35-39, ISBN 978-86-80194-12-7. (Organizer: UdEkoM Balkan – Association of Economists and Managers of the Balkans: <https://www.udekom.org.rs/>)

Статията представя избрани резултати от емпиричен анализ на взаимовръзката между регионалното ниво на икономическо развитие и наличността на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в регионалните икономики за периода 2008-2016 г. в България. Използвани са данни от регионалната статистика на Българския национален статистически институт. За тази цел са оценени регресионни модели на панелни данни, като се използват променливи за реалния регионален брутен вътрешен продукт и селекция от детерминанти на регионалното развитие. По този начин моделите контролират и други променливи, за да оценят нетните ефекти от притока на ПЧИ върху нивото и растежа на регионалната производителност на труда за избрания период.

The paper presents selected results from an empirical analysis of the interrelation between the regional level of economic development and foreign direct investment (FDI) stock in the regional economies for the period 2008-2016 in Bulgaria. Data from the regional statistics of the Bulgarian National Statistical Institute has been utilized. Panel data regression models have been estimated for this purpose using variables for the real regional Gross domestic product and a selection of determinants of the regional development. This way the models control for other variables in order to evaluate the net effects of the FDI influx on the level and growth of the regional labour productivity for the chosen period.

2. Raycheva, I., “Empirical analysis of regional disparities in income inequality”, EMAN 2020: Fourth International Scientific Conference on Economics and Management, Ljubljana (Slovenia), 2020, pp.49-54, ISBN 978-86-80194-30-1, ISSN 2683-4510, DOI: <https://doi.org/10.31410/EMAN.2020.49>

В тази статия са представени избрани резултати от емпиричен анализ на доходното неравенство в българските региони. Както знаем от икономическата теория, доходът,

който хората получават, е основна мярка за жизнения стандарт. Кое от вашата страна е свързано с риска от бедност или социално изключване? Неравенствата на регионите е актуален въпрос, който се изследва от много изследователи. Настоящото изследване изследва неравенството и свързаните с него показатели.

In this paper are presented selected results from an empirical analysis of the income inequality in Bulgarian regions. As we know from the economic theory the income that people receive is a basic measure of living standards. Which from your end is related with the risk of poverty or social exclusion? Disparities of the regions is an actual question which is investigated by many researchers. The current research is investigating inequality and related indicators.